

ISSN 2786-6734 (Print)
ISSN 2786-6742 (Online)

Закарпатський угорський інститут імені Ф. Ракоці ІІ

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics

Науковий журнал

Випуск 1

Берегове 2022

„Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” засновано у листопаді 2021 р. та видається за рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту імені Ф. Ракоці ІІ.

Науковий журнал виходить два рази на рік.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту
ім. Ф. Ракоці ІІ (протокол №5 від 28.06.2022 р.)*

Редакційна колегія:

Головний редактор:

Бачо Роберт – доктор економічних наук, професор (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна).

Заступник головного редактора:

Пойда-Носик Ніна – доктор економічних наук, професор (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна).

Відповідальний редактор:

Макарович Вікторія – кандидат економічних наук, доцент (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна).

Члени редакційної колегії:

Орлов Ігор – доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна); *Кіш Єва* – доктор історичних наук, старший науковий співробітник (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна); *Стойка Наталія* – кандидат економічних наук, доцент (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна); *Лоскоріх Габрієлла* – доктор філософії з обліку і оподаткування (ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ, Україна); *Внукова Наталія* – доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України (Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, Україна); *Живко Зінаїда* – доктор економічних наук, професор (Львівський державний університет внутрішніх справ, Україна); *Коваленко Юлія* – доктор економічних наук, професор (Державний податковий університет, Україна); *Новіченко Людмила* – кандидат економічних наук, доцент (Національна академія статистики, обліку та аудиту, Україна); *Феньвеш Вероніка* – габілітований доктор наук з галузі економіки, доцент (Дебреценський університет, Угорщина); *Махова Рената* – габілітований доктор наук з галузі економіки, доцент (Університет Й. Шельє, Словацька Республіка); *Ілеш Балінт Чобо* – кандидат наук в галузі економіки, професор (Угорський університет аграрних наук та наук про життя, Угорщина); *Дунай Анна* – доктор філософії в галузі економіки, професор (Угорський університет аграрних наук та наук про життя, Угорщина); *Сас Левенте* – доктор філософії в галузі економіки, професор (Клузький університет імені Бабеша-Бойяї, Румунія).

УДК 330

A19

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics : наук. журн. Вип. 1 (2022) / редкол. : Р. Бачо, Н. Пойда-Носик, В. Макарович [та ін.] ; Закарпат. угор. ін-т ім. Ф. Ракоці ІІ. – Берегове : ЗУІ, 2022. – 336 с. – Текст укр., англ., угор.

Науковий журнал „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” розрахований на науковців, докторантів, аспірантів, практиків та широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою в галузі економічних наук.

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія KB №25089-15029P від 08.11.2021 р.*

Друк наукового журналу здійснено за підтримки уряду Угорщини

Засновник наукового журналу:

Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ.

Адреса: 90202 м. Берегове, пл. Кошута, буд.6.

Офіційний сайт наукового журналу:

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

© Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ, 2022

ISSN 2786-6734 (Print)
ISSN 2786-6742 (Online)

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics

Tudományos folyóirat

1. szám

Beregszász 2022

Az „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” tudományos folyóirat 2021-ben lett alapítva és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa határozata alapján jelenik meg.

A tudományos folyóirat évente kétszer jelenik meg.

*Kiadáshoz ajánlotta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
(2022. június 28-i 5. sz. jegyzőkönyv)*

Szerkesztőbizottság:

Főszerkesztő:

Prof. Dr. Bacsó Róbert – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor (II. RFKMF, Ukrajna).

Főszerkesztő-helyettes:

Prof. Dr. Pojda-Noszik Nina – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor (II. RFKMF, Ukrajna).

Felelős szerkesztő:

dr. Makarovics Viktória – gazdaságtudományos kandidátusa, docens (II. RFKMF, Ukrajna).

Szerkesztőbizottság:

Prof. Dr. Orlov Igor – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor, az Ukrajnai Közgazdaságtudományi Akadémia akadémikusa (II. RFKMF, Ukrajna); *Dr. Kiss Éva* – a történelemtudományok nagydoktora, professzor (II. RFKMF, Ukrajna); *dr. Sztojka Natália* – gazdaságtudományok kandidátusa, egyetemi docens (II. RFKMF, Ukrajna); *dr. Loszkorih Gabriella* – PhD (II. RFKMF, Ukrajna); *Prof. Dr. Vnukova Natália* – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor, Ukrajna érdemesült közgazdásza (Simon Kuznec Harkovi Nemzeti Gazdaságtudományi Egyetem, Ukrajna); *Prof. Dr. Zsivko Zinaida* – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor (Lemberg Állami Belügyi Egyetem, Ukrajna); *Prof. Dr. Kovalenko Julia* – gazdaságtudományok nagydoktora, professzor, (Állami Adóegyetem, Ukrajna); *dr. Novicsenko Ljudmila* – gazdaságtudományok kandidátusa, docens, (Nemzeti Statisztikai, Számviteli és Könyvvizsgálói Akadémia, Ukrajna); *Dr. habil. Fenyves Veronika* – PhD, egyetemi docens (Debreceni Egyetem, Magyarország); *Dr. habil. Ing. Machová Renáta* – PhD, egyetemi docens (Selye János Egyetem, Szlovákia); *Prof. Dr. Illés Bálint Csaba* – CsC, egyetemi tanár (Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Magyarország); *Prof. Dr. Dunai Anna* – PhD, egyetemi tanár (Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Magyarország); *Prof. Dr. Szász Levente* – PhD, egyetemi tanár (Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Románia).

ETO 330

A19

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics : tudományos folyóirat. 1. szám (2022) / szerkesztőbizottság: Bacsó Róbert, Pojda-Noszik Nina, Makarovics Viktória [és mások]. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. – Beregszász: II. RFKMF. 2022. – 336 oldal.

Az „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” tudományos folyóiratban a doktoranduszok, posztgraduális hallgatók, kutatók és gyakorlati szakemberek aktuális tudományos kutatásait tesszük közzé.

*A nyomtatott tömegtájékoztatói eszközök állami nyilvántartásba vételéről szóló igazolás száma
KB 25089-15029P 2021. november 8.*

A tudományos folyóirat megjelenését Magyarország Kormánya támogatta

Tudományos folyóirat alapítója:

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Cím: 90202, Beregszász, Kossuth tér 6.

A tudományos folyóirat hivatalos honlapja:

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

ISSN 2786-6734 (Print)
ISSN 2786-6742 (Online)

**Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College
of Higher Education**

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics

Scientific journal

Volume 1

Berehove 2022

„Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” was founded in November, 2021 and is published by the decision of the Scientific Council of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education.

The scientific journal is published twice a year.

Recommended for publication by the Scientific Council of the Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (protocol No. 5 dated June 28, 2022)

Editorial board:

Editor-in-Chief:

Bacho Robert – Doctor of Economics, Professor (FR II THCHE, Ukraine).

Deputy Editor-in-Chief:

Poyda-Nosyk Nina – Doctor of Economics, Professor (FR II THCHE, Ukraine).

Managing Editor:

Makarovych Viktoriia – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor (FR II THCHE, Ukraine).

Editorial Board Members:

Orlov Ihor - Doctor of Economics, Professor, Academician of the Academy of Economic Sciences of Ukraine (FR II THCHE, Ukraine); *Kish Yeva* – Doctor of Historical Sciences, Senior Researcher (FR II THCHE, Ukraine); *Stoyka Nataliia* - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor (FR II THCHE, Ukraine); *Loskorikh Gabriella* – PhD in Economics (FR II THCHE, Ukraine); *Vnukova Nataliia* – Doctor of Economics, Professor, Honored Economist of Ukraine (Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine); *Zhyvko Zinaida* – Doctor of Economics, Professor (Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine); *Kovalenko Yuliia* - Doctor of Economics, Professor (State Tax University, Ukraine); *Novichenko Liudmyla* – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor (National Academy of Statistics, Accounting and Auditing, Ukraine); *Fenyves Veronika* – Habilitated Doctor of Sciences in Economics, Associate Professor (University of Debrecen, Hungary); *Makhova Renata* - Habilitated Doctor of Sciences in Economics, Associate Professor (J. Selye University, Slovak Republic); *Illés Bálint Csaba* – Candidate of Sciences in Economics, Professor (Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary); *Dunay Anna* – PhD in Economics, Professor (Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Hungary); *Szász Levente* – PhD in Economics, Professor (Babeş-Bolyai University, Romania).

UDC 330

A19

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics : scientific journal. Vol. 1 (2022) / editor. : R. Bacho, N. Poyda-Nosyk, V. Makarovych [and others]. – Berehove: FR II THCHE, 2022. – 336 p. – Text Ukrainian, English, Hungarian.

Scientific journal „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” intended for scientists, doctoral students, post-graduate students, practitioners and a wide range of readers who are interested in issues in the field of economic sciences.

*State registration certificate of a printed mass media
Series KB No. 25089-15029P dated November 8, 2021.*

The publication of the scientific journal is sponsored by the government of Hungary

The founder of the scientific journal is

Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education.

Correspondence adress: Kossuth sq.6, Berehove, Transcarpathian region, Ukraine, 90202

The official website of the scientific journal:

<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>

ISSN 2786-6734 (Print)

ISSN 2786-6742 (Online)

© Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. НАЦІОНАЛЬНА ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Бачо Р., Потокі Г. Можливі напрямки стратегії економічного розвитку закарпатських територіальних громад, на прикладі Косинської ОТГ	13
Пасічник Ю. Оцінка економічного потенціалу агропромислового комплексу України	34
Вдовенко Н., Сіненко І., Дмитришин Р. Новітні підходи до забезпечення конкурентоспроможності через організаційний механізм регулювання сільського та рибного господарства в умовах надзвичайних викликів	48
Лучик С., Лучик В. Дистанційна праця: проблеми мотивації	60
Немеш З. Впровадження моделі економіки замкненого циклу в практику Китаю	70
Сінгх М.-К., Саркозі Х., Сінгх С.-К., Земан З. Вплив українсько-російської війни на світову торгівлю та економічний розвиток: емпіричне дослідження	80
Амброзі М. Окремі економічні та етичні аспекти пандемії COVID-19	93
Дьорварі-Тумпек Г., Кендерфі М. Перешкоди та можливості для реінтеграції на ринку праці матерів з малолітніми дітьми з позиції консультантів	101
Варга А.-І. Стан та напрями розвитку управління людськими ресурсами в державному секторі	115
Барчіова А., Балінгова М., Махова Р. Чи зростання інвестицій в НДДКР збільшує реєстрацію академічних патентів?	123
Феєш Н. Від кризи до кризи – минуле десятиріччя української економіки	134
Вітез-Дургула Ю., Потокі Л. Інновації в охороні здоров'я	147
Юринець З., Юринець Р. Соціально-психологічний клімат молодіжного стартап-підприємництва в умовах стратегічного розвитку інновацій	161

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

Внукова Н., Деркач Д. Визначення достатності депозитних ресурсів банків для забезпечення розвитку технологій індустрії 4.0	171
Максім Дьордьне Нодь Т., Варга В. Аналіз державного боргу на основі довгих часових рядів, тенденцій та прогнозів	181
Короші Л. –І., Максим Дьордьне Нодь Т. Особливості пенсійних систем різних країн	190
Заславська О. Аналіз маркетингової комунікаційної політики у банківських установах України	204
Белобородова М., Бессонова С., Бессонова А. Моніторинг стійкості малого та середнього бізнесу в регіонах України на основі ресурсного підходу	218
Сабо Б., Ілеш Б.-Ч., Потокі Л. Дослідження майнового та фінансового стану, рівня доходності будівельної галузі Угорщини: регіональне порівняння	229

РОЗДІЛ 3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ

Хомин П. Люзії як профанація облікової теорії	243
Кіш Є. «Божественна пропорція» Луки Пачолі - розвиток бухгалтерської науки в Італії	253
Орлов І. Організація бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки	264
Толмейнер Г., Гашпар Ш., Земан З. Моделювання звітної діяльності крановиробничої організації	274
Лоскоріх Г., Перчі О. Особливості оподаткування ІТ-індустрії: регіональний аспект (на прикладі Закарпаття)	283
Пойрок О. Питання розподілу накладних витрат - практика готельної індустрії Угорщини	296
Худавердієва В. Особливості оподаткування суб'єктів туристичної діяльності в Україні через COVID-19	311
Резолюція III Міжнародної науково-практичної конференції "Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів"	325
Загальні вимоги до оформлення рукописів	332

TARTALOM

1.FEJEZET. NEMZETI ÉS REGIONÁLIS GAZDASÁG

Bacsó R., Pataki G. , A kárpátaljai kistérségek gazdaságfejlesztési stratégiájának lehetséges irányai, kiemelten a Mezőkaszonyi Kistérség példáján	13
Paszicsnik J. Ukrajna agráripari komplexumának gazdasági potenciáljának felmérése	34
Vdovenko N., Szinenok I., Dmitrisin R. A versenyképesség biztosításának legújabb megközelítései a mezőgazdaság és a halászat szabályozásának szervezeti mechanizmusán keresztül rendkívüli kihívások közepette	48
Lucsik Sz., Lucsik V. Távmunka: motivációs problémák	60
Nemes Zs. A körkörös gazdasági modell megvalósítása a kínai gyakorlatban	70
Singh M.-K., Sárközy H., Singh S.-K., Zéman Z. Az ukrán-orosz háború hatása a világkereskedelemben és a gazdasági fejlődésre: empirikus kutatás	80
Ambrozy M. A COVID-19 világjárvány bizonyos gazdasági és etikai vonatkozásai	93
Győrvári -Tumpek G., Kenderfi M. Kiskorú gyermekes anyák munkaerő-piaci reintegrációjának akadályai és lehetőségei tanácsadói pozícióból	101
Varga A.-I. Az emberi erőforrás menedzsment helyzete és fejlesztési irányai a közszférában	115
Barcziová A., Bálintová M., Machová R. A K+F-be való növekvő befektetések növelik-e az akadémiai szabadalmak regisztrációját?	123
Fejes N. Válságból válságba – az Ukrán gazdaság előző évtizede	134
Vitéz-Durgula Ju., Pataki L. Innováció az egészségipar területén	147
Jurinetsz Z., Jurinetsz R. A fiatalok induló vállalkozásának szociálpszichológiai klímája a stratégiai innovációs fejlesztés körülményei között	161

2. FEJEZET. PÉNZÜGY ÉS BANK

Vnukova N., Derkács D. A bankok betéti forrásainak megfelelőségének meghatározása az ipar 4.0 technológiák fejlesztésének biztosításához	171
Makszim Györgyné Nagy T., Varga B. Az államadósság elemzése hosszú idősorok alapján, trendek és előrejelzések	181
Kőrössy L.-I., Makszim Györgyné Nagy T. Nemzetközi nyugdíjörvények, avagy különböző országok nyugdíjrendszerének sajátosságai	190
Zászlávszka O. Marketingkommunikációs politika elemzése Ukrajna bankintézeteiben	204
Beloborodova M., Besszonova S., Besszonova A. A kis- és középvállalkozások fenntarthatóságának nyomon követése Ukrajna régióiban az erőforrás megközelítés alapján	218
Szabó B., Illés B.- Cs, Pataki L. A vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzet vizsgálata az építőiparban Magyarországon regionális összehasonlításban	229

3. FEJEZET. SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY

Homin P. Az illúziók mint a számviteli elmélet profanizálása	243
Kiss É. Luca Pacioli „Isteni aránya” – a számviteltudomány fejlődése Olaszországban	253
Orlov I. A számvitel szervezése a gazdaság digitalizálásának körülményei között	264
Thalmeiner G., Gáspár S., Zéman Z. Darugyártó szervezet jelentési tevékenységének modellezése	274
Loszkorih G., Pércsi O. Az adózás jellemzői az IT-iparban: Kárpátaljai regionális szempontok	283
Pajrok A. Általános költségek felosztásának kérdésköre - a Magyar szállodaipar gyakorlata	296
Hudavergyieva V. A turisztikai tevékenységű vállalkozások adóztatásának sajátosságai Ukrajnában a COVID-19 miatt	311
"A számvitel és pénzügy tudományok hatása a gazdasági folyamatok fejlődésére" című III. Nemzetközi Gazdaságtudományi Konferencia zárónyilatkozata	325
Publikációs követelmények	332

CONTENT

CHAPTER 1. NATIONAL AND REGIONAL ECONOMY

Bacho R., Potoki H. Possible directions of the economic development strategy for Trabscarpethian unifold territorial community (on the example of Kosson)	13
Pasichnyk Y. Assessment of the economic potential of Ukraine's agribusiness sector	34
Vdovenko N., Sinenok I., Dmytryshyn R. New approaches to ensuring competitiveness through the organizational mechanism of regulating agriculture and fisheries in the conditions of emergency challenges	48
Luchyk S., Luchyk V. Remote work: problems of motivation	60
Nemesh Z. Implementation of the circular economic model in the Chinese practice	70
Singh M.-K., Sárközy H., Singh S.-K., Zéman Z. Impact of Ukraine-Russia war on global trade and development: an empirical study	80
Ambrozy M. Some economic and ethical aspects of the COVID-19 pandemic	93
Gyórvári-Tumpek G., Kenderfi M. Barriers and opportunities for the labour market reintegration of mothers with young children from a counsellor's perspective	101
Varga A.-I. The state and development directions for human resources management in the public sector	115
Barcziová A., Bálintová M., Machová R. Does Rising R&D Investments Increase the Academic Patent Registration	123
Fejes N. From crisis into crisis – the previous decade of Ukraine's economy	134
Vitéz-Durgula Ju., Pataki L. Innovation in the healthcare industry	147
Yurynets Z., Yurynets R. Social and psychological climate of youth startup entrepreneurship in the conditions of strategic development of innovation	161

CHAPTER 2. FINANCE AND BANKING

Vnukova N., Derkach D. Determining the adequacy of banks deposit resources to ensure the development of industry 4.0 technologies	171
Makszim Györgyné Nagy T., Varga B. Analysis of public debt based on long time series, trends and forecasts	181
Kőrössi L.-I., Makszim Györgyné Nagy T. Peculiarities of the pension systems in different countries	190
Zaslavska O. Analysis of marketing communication policy in banking institutions of Ukraine	204
Bieloborodova M., Bessonova S., Bessonova A. Monitoring the sustainability of small and medium business in the regions of Ukraine based on the resource approach	218
Szabó B., Illés B.- Cs, Pataki L. Examination of the property, financial and profitability situation in the construction industry in Hungary: regional comparison	229

CHAPTER 3. ACCOUNTING AND TAXATION

Khomyn P. Ya. Illusions as a profanation of accounting theory	243
Kish E. Luca Pacioli's "Divine Proportion" - the development of accounting science in Italy	253
Orlov I.V. Organization of accounting in conditions of digital economy	264
Thalmeiner G., Gáspár S., Zéman Z. Modeling of the reporting activities of a crane manufacturing organization	274
Loskorikh G., Perchi O. Taxation features of the IT industry: regional aspect (on the Transcarpathia example)	283
Pajrok A. Issue of allocation of overheads - the practice of the Hungarian hotel industry	296
Khudaverdiyeva V.A. Taxation peculiarities of tourism activity in Ukraine due to COVID-19	311
Resolution of the 3rd International Scientific and Practical Conference "The impact of accounting and finance on the development of economic processes"	325
General requirements for manuscripts	332

DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2022-1-265-274>

УДК 657

Ігор ОРЛОВ

д.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту,
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II,
м. Берегове, Україна
ORCID ID: 0000-0003-3119-0698

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. В статті досліджено проблему впливу сучасних технологій на організацію бухгалтерського обліку. Дослідження ґрунтується на огляді актуальної та доступної фахової та наукової літератури. Процеси трансформації підходів до організації обліку створюють нові можливості та ризики. Виокремлено ключові технологічні рішення, які впливають на ведення бухгалтерського обліку: хмарний облік, Інтернет речей, використання великих даних в управлінні та прогнозуванні, інструменти для візуалізації. Без впровадження сучасних технологій бізнес не зможе залишитися в конкурентному середовищі. Завдяки трансформації підприємства повинні переглянути всі свої процеси та способи ведення бізнесу. Зміни в технологічному розвитку та цифровізація матимуть значний вплив на професію бухгалтера в найближчому майбутньому. З точки зору бухгалтерів, цифрову трансформацію можна розглядати як загрозу, оскільки ІТ дозволяє автоматизувати діяльність і робочі процеси. Разом з тим ці зміни створюють можливість звільнити бухгалтерів від тих рутинних завдань, які можуть виконуватись автоматично. Передбачається, що основні зміни будуть стосуватися формування і представлення щоденної звітності, відмінності в способі підготовки бізнес-планів і стратегічних планів, впровадження онлайн-бухгалтерії, а також аутсорсингу ведення бухгалтерського обліку. Система освіти буде змінюватися в умовах зростаючої цифровізації бізнесу. Також змінюються запити користувачів облікової інформації, коли основний запит спрямований на отримання бухгалтерської інформації відразу, коли відбувається бізнес-подія. Системи, які з'явилися з розвитком інформаційних технологій зробили можливим швидкий доступ до великих обсягів даних, їх збору і зберігання, а також дозволяють виконувати структурний аналіз. Ці зміни вплинуть на те, як бухгалтери виконуватимуть свою роботу, знадобляться знання нових навичок, особливо технічних, що спонукатиме до появи нових типів спеціалістів в бухгалтерському обліку. Фахівці з бухгалтерського обліку зможуть надавати консультації в багатьох сферах, пов'язаних з бухгалтерським обліком.

Ключові слова: бухгалтерський облік, блокчейн, Інтернет речей, великі дані, цифровізація

JEL Classification: M41, O32.

Absztrakt. A cikk a modern technológiák számvitel-szervezésre gyakorolt hatását vizsgálja. A tanulmány a jelenlegi és elérhető szakmai és tudományos irodalom áttekintésén alapul. A számviteli szervezés szemléletmódjának átalakulási folyamatai új lehetőségeket és kockázatokat teremtenek. A számvitelre ható kulcsfontosságú technológiai megoldásokat emeljük ki: a felhőalapú könyvelést, a big data felhasználását a menedzsmentben és az előrejelzésben, a vizualizációs eszközöket. A modern technológiák bevezetése nélkül az üzleti élet nem maradhat versenyképes. Az átalakulás miatt a vállalkozásoknak minden folyamatukat és üzleti tevékenységüket felül kell vizsgálniuk. A technológiai fejlődés és a digitalizáció változásai a közeljövőben jelentős hatással lesznek a számviteli szakmára. A könyvelők szempontjából a digitális átalakulás fenyegetésnek tekinthető, hiszen az informatika lehetővé teszi a tevékenységek, munkafolyamatok automatizálását. Ugyanakkor ezek a változtatások lehetőséget teremtenek arra, hogy a könyvelőket felszabadítsák az automatikusan végrehajtható rutinfeladatok alól. Feltételezhető, hogy a főbb változások a napi beszámolás kialakítására és bemutatására, az üzleti tervek és a stratégiai tervek elkészítésének módszereiben való eltérésekre, az

online könyvelés bevezetésére, valamint a könyvelés kiszervezésére vonatkoznak. Megváltozik az oktatási rendszer a vállalkozások növekvő digitalizációjában. Változnak a számviteli információk felhasználóinak kérései is, hisz amikor egy üzleti esemény bekövetkezik, akkor a fő kérés a számviteli információk azonnali megszerzésére irányul. Az információs technológiák fejlődésével megjelent rendszerek lehetővé tették a nagy mennyiségű adat gyors elérését, gyűjtését és tárolását, valamint strukturális elemzések elvégzését is. Ezek a változások hatással lesznek a könyvelői munkavégzésre, új, különösen a műszaki ismereteket igénylő készségekre, ami új típusú számviteli szakemberek megjelenéséhez vezet. A számviteli szakemberek a számvitelhez kapcsolódó számos területen tudnak majd tanácsot adni.

Kulcsszavak: számvitel, blokklánc, Tárgyak Internete, big data, digitalizálás

Abstract. The article examines the problem of modern technology's influence on accounting. The study is based on a review of current and available professional and scientific literature. Processes of transformation of approaches to accounting organization create new opportunities and risks. The key technological solutions that affect accounting are singled out: cloud accounting, the Internet of Things, the use of big data in management and forecasting, and visualization tools. Without the introduction of modern technologies, a business will not be able to remain in a competitive environment. Due to the transformation, enterprises must review all their processes and ways of doing business. Changes in technological development and digitalization will have a significant impact on the accounting profession soon. From the point of view of accountants, digital transformation can be seen as a threat, as IT enables the automation of activities and work processes. At the same time, these changes create an opportunity to free accountants from those routine tasks that can be performed automatically. It is assumed that the main changes will relate to the formation and presentation of daily reporting, differences in the method of preparing business plans and strategic plans, the introduction of online accounting, as well as the outsourcing of accounting. The education system will change in the conditions of the growing digitalization of business. Also, the requests of accounting information users are changing when the main request is aimed at obtaining accounting information immediately when a business event occurs. The systems that appeared with the development of information technologies made possible quick access to large volumes of data, their collection, and storage, and allow to perform structural analysis. These changes will affect how accountants do their jobs, requiring knowledge of new skills, especially technical ones, which will lead to the emergence of new types of specialists in accounting. Accounting professionals will be able to provide advice in many areas related to accounting.

Keywords: accounting, blockchain, Internet of Things, big data, digitization.

Постановка проблеми. Технологія змінила роль алгоритмів у бухгалтерському обліку, допомагаючи підприємствам уникати податкових штрафів та інших проблем, завдяки новішому, складнішому програмному забезпеченню та його здатності забезпечувати точність і запобігати помилкам. Це також спростило процес аудиту. Бухгалтерський облік став простішим і ефективнішим завдяки швидшому програмному забезпеченню, яке може виконувати більш складні функції в режимі реального часу. Збір та реєстрація даних, їх аналіз та відстеження ефективності прийняття рішень значно спростилися.

Переваги оцифрування робочих процесів поширюються на всіх рівнях. Наприклад, бухгалтер та контрагенти можуть переглядати, редагувати та коментувати звіти в режимі реального часу, а також підписувати документи цифровим підписом. Цифровий облік об'єднує важливі процеси, системи та аналітику, а також надає цифровий посібник для майбутніх інтеграцій. Це дає

змогу підприємствам найбільш ефективно організувати роботу, а також оптимізувати управлінські процеси в залежності від своїх потреб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження, які присвячені висвітленню проблематики впливу технологій на розвиток бухгалтерського обліку мають фрагментарний характер та в більшій мірі спрямовані на формування теоретичного підґрунтя для цифрового економічного порядку. Серед науковців, які досліджували цю тему, слід відзначити праці О. Голобородько, Н. Канцедал, С. Коляденко, О. Мазіна, В. С. Олійник, В. Плаксієнко, М. Попович, Н. Рогова, Л. Соколенко, Н. Шишкова та ін. Серед закордонних вчених доцільно виділити К. Аксельсон, А. Ардіанто, Ф. Бенсберг, Р. Вадан, П. Данліві, Дж. Дженсон, М. Драолі, Н. Казаліно, К. Корсі, Р. Ламболі, Д. Манчіні, С. Маштер, А. Меннінг, Р. Спенсер та ін. Враховуючи вагомий науковий внесок згаданих авторів слід звернути увагу, що подальшого наукового дослідження потребують питання визначення ключових векторів розвитку організації бухгалтерського обліку, та сучасних технологічних інструментів, які чинять домінуючий вплив на ведення обліку та аналізу інформації.

Метою статті є визначення перспектив організації бухгалтерського обліку в умовах розвитку цифрової економіки.

Викладення основного матеріалу. Перед фахівцями різних галузей постають нові завдання, які стосуються необхідності створення нових робочих місць, перегляд існуючого набору функціональних обов'язків, його трансформації відповідно до існуючих вимог [2]. Поява в умовах цифрової економіки нових специфічних господарських операцій і видів діяльності вимагає адекватної системи обліку, здатної відображати досить особливі об'єкти. З огляду на це, актуальним напрямом наукових досліджень є проблематика розвитку системи обліку в умовах цифрової економіки [3].

Бухгалтерський облік протягом останніх 10 років активно відходить від паперового обліку до свого першого великого зрушення. Такі зміни стали наслідком появи доступних технологій. Другим великим технологічним зрушенням є поточна цифровізація. Ця зміна пов'язана з цифровими інструментами, такими як програмне забезпечення, хмарний облік, Інтернет речей, блокчейн, великі дані тощо, що надає сектору бухгалтерського обліку можливості цифрового обліку. Для розділу бухгалтерського обліку багато повсякденних завдань замінено сучасними технологіями. Наприклад, до того, як технологія «хмари» була винайдена та впроваджена в бухгалтерську індустрію, фірмам доводилося використовувати локально встановлене програмне забезпечення, яке могло призвести до потенційної втрати пам'яті. Окрім цього, до появи блокчейну, рахунки від банку чи постачальників були паперовими, і відповідно мали ризик пошкодження чи втрати до того, як учасники транзакції отримають їх. Технології, які почали використовуватись в бухгалтерському обліку значно прискорили документообіг та операційні цикли, а найбільш позитивним наслідком цих змін варто розглядати скорочення транзакційних витрат. Загалом, цифровізація робить процеси більш точними у деталях і цифрах, допомагає отримати доступ до даних в легший та безпечніший спосіб зберігання, сприяє економічній ефективності, а також отриманню надійних даних завдяки цифровим інструментам і технологіям [24].

Станом на сьогодні найбільший вплив на організацію та ведення бухгалтерського обліку чинять такі технологічні рішення як: хмарний облік, Інтернет речей («Internet of Things»), використання великих даних в управлінні та прогнозуванні, інструменти для візуалізації. Далі в статті проаналізовано вплив і значення кожної технології на бухгалтерський облік.

Хмарні технології є одним із новітніх трендів бухгалтерського обліку та інформаційних технологій. Згідно з дослідженням аналітичних компаній [22], використання хмарного обліку серед бухгалтерських фірм досягло 51%, збільшившись на 27% з 2014 року. Існує кілька відмінностей між традиційним обліком на місці та хмарним обліком. Постачальники хмарних послуг стверджують, що впровадження хмари відбувається швидко, оскільки не потрібно завантажувати або встановлювати будь-яке програмне забезпечення. Ця функція може бути важливою для підприємства, яке має різне місцезнаходження своїх офісів, виробничих потужностей чи філій. Тоді всі користувачі можуть мати доступ до однієї версії програми ведення обліку одночасно [10]. Хмарний облік має кілька основних переваг, де окремі варто виділити.

Аналіз даних в реальному часі: за даними хостингової компанії «Ace cloud hosting» [4], хмара в бухгалтерії відфільтрувала непотрібні дані. Таким чином, бухгалтер не заплутується в інформації, яка вже не актуальна. Дослідження також стверджує, що оскільки дані не поширюються та не оновлюються електронною поштою у вигляді вкладеного файлу, у бухгалтера буде більше часу, щоб зосередитися на важливих основних завданнях, і це може бути корисним під час напружених періодів бухгалтерського обліку, наприклад, таких як період подання річних звітів. Ведення обліку в хмарі дозволяє різним користувачам одночасно редагувати чи переглядати ті самі файли, таким чином інші користувачі мають доступ до оновленої та актуальної фінансової інформації, оскільки хмара автоматично змінює інформацію. Такі можливості є найбільшою перевагою в порівнянні з традиційним програмним забезпеченням, де користувачам потрібно оновлювати дані вручну. Тому залишки на рахунках завжди точні, що дозволяє мінімізувати кількість помилок [4]. Оскільки бухгалтерські файли містять великий об'єм даних, тому для їх зберігання, обробки та передачі потрібно багато місця. Таким чином, з поступовим зростанням бізнесу, одночасно буде зростати попит і потреба в зберіганні даних. Традиційно, підприємство повинне купувати або оновлювати обладнання, щоб мати можливість задовольнити свої потреби, що, очевидно, в перспективі стає дорогим рішенням. В свою чергу, на основі організації бухгалтерського обліку в хмарі підприємство може вибрати покращення та розширення місця для зберігання, і це дешевший спосіб, ніж традиційний. При цьому варто звертати увагу на те, що хмара здатна автоматично створювати резервну копію інформації для забезпечення безпеки бухгалтерської інформації.

Малі та середні підприємства можуть скористатися кількома перевагами впровадження хмари для ведення свого бухгалтерського обліку [9]. Хоча така реалізація має свої ризики. Дослідження [9] вказує на такі переваги: «знижені витрати», що стосується зменшення витрат на апаратне забезпечення та загалом на частини ІТ; «безпека» – веб-системи або кращі, або мають таку ж безпеку, що й традиційне власне програмне забезпечення; «відповідь до бізнесу» –

наприклад, підприємству легше та швидше звертатися за більшими ресурсами для зберігання своїх даних у разі розширення бізнесу. Також легше додати нове програмне забезпечення, якщо підприємству потребує такого оновлення; «спрощене адміністрування» – це ще одна перевага хмари, що означає, що всі користувачі використовують одну версію програмного забезпечення, і єдине, що їм потрібно для отримання доступу до хмари – це саме підключення до Інтернету. Крім того, вони матимуть фінансові звіти в режимі реального часу. При цьому, усі користувачі дотримуються одного стандарту та правил, які автори назвали «відповідністю». Останньою важливою перевагою є «глобальний доступ», що означає, що користувачі можуть мати доступ до даних будь-де та в доступний для них спосіб.

Водночас використання хмари в бухгалтерському обліку має певні ризики. Згідно з проведеними дослідженнями [9], бухгалтер повинен мати доступ до даних у будь-який час і в будь-якому місці, але оскільки хмара залежить від підключення до Інтернету, і якщо Інтернет вимкнений, бухгалтер матиме проблему з доступом до інформації. Крім того, існує ризик порушення приватності та конфіденційності, а також, оскільки постачальники хмарних послуг є тими, хто контролює хмарну область та кожну зміну в ній, підприємства, які використовують хмарні технології, більше залежать від програмних додатків, ніж раніше.

Іншою популярною тенденцією, яка чинить сильний вплив на організацію ведення бухгалтерського обліку є Інтернет речей (Internet of Things, IoT). Інтернет, безсумнівно, є одним із найважливіших явищ у розвитку технологій протягом останнього століття. В Інтернеті є величезна кількість інформації, яка оновлюється людьми і в основному стосується людей. Але «новий Інтернет» – це не лише зв'язок з людьми, а й об'єднання речей [8].

Тепер усі речі або пристрої, підключені до Інтернету, можуть ділитися своїми даними між іншими пристроями, підключеними до Інтернету. Згідно з Ештоном К. [6], IoT намагається досягти взаємозв'язку та поєднання об'єктів. Зрештою, IoT створює новий спосіб зв'язку між людьми та пристроями, а також між промисловими та приватними пристроями. IoT можна використовувати в усіх сферах суспільства [7].

З точки зору бізнесу, IoT здебільшого вплинув на управління бізнесом та інтелектуальне транспортування товарів і людей. Інтернет речей в останні роки відігравав значну роль у бізнесі, створюючи додану вартість у всьому бізнес-ланцюжку, змінюючи бізнес-процеси, стратегії компаній та посилюючи компетенції незалежно від галузі компанії [16]. З іншого боку, технологія IoT справила значний вплив на маркетинг і розробку продуктів. За допомогою моніторингу, передачі даних із взаємопов'язаних пристроїв можна спостерігати за поведінкою споживачів у режимі реального часу [12]. До теперішнього часу розробка продукції, яку проводить підприємство, базується на зворотному циклі. Це означає, що компанії розробляють продукт на основі попереднього досвіду та припущення того, як споживачі реагують на нещодавно розроблений продукт. У цьому полягає перевага технології IoT, оскільки «підключені продукти мають потенціал надавати дані про фактичне використання та замінювати прогнози на конкретні факти» [23].

Використання Інтернету речей у бухгалтерському обліку почалося з потреби у зв'язку між усіма частинами бізнес-процесу для створення ефективності процесу фінансового обліку [7]. За допомогою Інтернету речей дані передаються іншим пристроям більш безпечно та надійно [17]. Наприклад, відстеження запасів – це непростий процес, але, впроваджуючи IoT та з'єднуючи пристрої за допомогою IoT або використовуючи чіпи відстеження, стає можливим завжди знати, де знаходиться конкретна номенклатурна одиниця. IoT дає можливість передбачити, чи потрібно підприємству більше чи менше певного продукту, а також цю здатність можна використовувати на фондовому ринку, щоб суб'єкт був обізнаний, коли купити чи продати акції. Таким чином, Інтернет речей також допомагає з даними в реальному часі [19, 19]. Інша перевага Інтернету речей у бухгалтерському обліку полягає в тому, що бухгалтер знає, що потрібно виправити, тому у них буде ширше уявлення та краще прогнозування щодо того, як розподілити бюджет. Результатом цього є висока продуктивність і, відповідно, задоволеність споживачів.

Як і будь-яка інша технологія, IoT також має свої ризики та недоліки. За даними Асоціації аудиту та контролю інформаційних систем [15], відомої як ISACA, нові технології на ринку зазвичай призводять до більш ризикованої ситуації. ISACA також стверджує, що існує ризик атаки, коли пристрої повинні бути підключені до Інтернету. Тому основним недоліком і ризиком використання IoT є ризик безпеки. Основна концентрація зосереджена на тому, як запобігти доступу людей до даних ззовні, більше того, щоб бути впевненим, що система добре функціонує. Тим не менш, на основі звіту ISAC у 2014 році учасники погодилися, що навіть якщо є ризики з впровадженням IoT, то переваги та вигоди IoT рівноцінні або вищі [15].

Наступний тренд в розвитку ведення бухгалтерського обліку – це аналіз великих даних (Big Data). Різні дослідження [21] вказують, що за останні десятиліття великі дані все частіше використовуються у фінансовій і бізнес-індустрії. Великі дані визначають як велику колекцію даних величезного розміру, тому проаналізувати їх вручну або за допомогою старого традиційного бухгалтерського програмного забезпечення неможливо. Більше того, великі дані складаються зі структурованих і неструктурованих даних, що ускладнює використання традиційного бухгалтерського програмного забезпечення для їх аналізу [27]. Великі дані розбиваються на чотири виміри: об'єм, різноманітність, швидкість та правдивість. Кожен вимір означає різні твердження. «Об'єм» означає велику кількість даних, «різноманітність» як велику різноманітність типів даних; «швидкість» означає швидку обробку при генерації даних, а «правдивість» відображає надійність даних [26].

Завдяки розробці великих даних за допомогою функції обліку бухгалтерські записи стають автоматизовані, але все ж роль бухгалтера є значною, і посада бухгалтера не зникне, натомість з'явиться потреба наймати бухгалтерів, які вміють працювати і мають знання в інтерпретації та управлінні аналізом фінансових даних. Бухгалтери вже мають знання та добре розуміють бізнес, вони раніше працювали з даними, тому вони все ще важливі в бухгалтерській ролі.

Технологія великих даних не є винятком, коли, крім переваг, говорять про недоліки та ризики. Основними недоліками великих даних для підприємств є,

по-перше, проблеми з конфіденційністю, а по-друге, проблеми кібербезпеки, які можуть призвести до неетичного використання даних. Крім того, коли великі дані збільшуються у використанні бухгалтерського обліку, професія бухгалтера потребує більше знань та навичок, щоб мати можливість пристосуватися до технологічних змін. Згадані бухгалтерські коригування в основному мають відбуватися серед науковців і викладачів, які досі не підтвердили конкретні навчальні програми для підготовки студентів до нових технологічних змін [13]. Бухгалтер, таким чином, повинен знати, як аналізувати та використовувати бази даних, а точніше, як використовувати інструменти аналізу великих даних.

Розвиток технологій і можливість зберігати і мати доступ до величезної кількості даних, ставлять питання про те, як бухгалтери та особи, які приймають рішення, можуть організувати цей обсяг даних і зробити його зрозумілим та релевантним. За даними дослідження [11], візуалізація даних у фінансовій звітності стає все більш поширеною. Підприємства використовують інструменти візуалізації даних, щоб зрозуміти велику кількість даних, що зберігаються в їхніх інформаційних системах. Наприклад, таблиці, графіки та інші візуальні індикатори, які є придатними та звичайними для використання. Спенс Р. [24] досліджував, що візуалізація даних складається з трьох аспектів: взаємодія (отримання різнобічних висновків через аналіз даних), вибір (вибір даних для відображення) та представлення (як дані висвітлені або відображені). Це допомагає користувачам засобів обробки даних реструктурувати дані та посилити контроль над зібраними даними. Більше того, користувачі можуть отримати релевантну та ефективну інформацію з величезної кількості інформації, а потім зробити звіт і, нарешті, зробити дані більш точними. Бухгалтери та особи, які приймають рішення, можуть порівняти різні інструменти візуалізації та вибрати той, який найкраще підходить для їхнього завдання [11]. Таким чином, інструменти візуалізації відіграють важливу роль у більш простому представленні даних, але інструменти візуалізації також мають свої обмеження, які можуть стати проблемою через постійне зростання даних.

В таблиці 1 відображено зміни в процесах організації бухгалтерського обліку при впровадженні цифрових інструментів.

Креативність по відношенню до обліку як «інтелектуалізація інформаційних систем бухгалтерського обліку» є досить влучним положенням, який заслуговує, на нашу думку, стати частиною нової цифрової облікової парадигми [1]. Меннінг А. [16] представив чотири основні обмеження інструментів візуалізації. По-перше, візуалізація даних не готує жодного пояснення користувача, який потребує часу, щоб переглянути дані, а потім записує пояснення даних, що не підходить для швидкого бізнесу. По-друге, різні користувачі на основі різних знань або різного досвіду можуть отримати різне уявлення з одних і тих же даних. Якщо висновок, зроблений користувачем, невірний, то це може призвести підприємство до ризикованої ситуації. По-третє, зазвичай немає вказівок щодо інструментів візуалізації, тому це може призвести до помилки та надання невірної інформації, і може бути гірше, коли набори даних є складними, а тому потребують складного аналізу або великих даних.

Таблиця 1.

Вплив цифровізації на організацію бухгалтерського обліку [14]

Галузь	Рішення
Основні цифрові рішення	Штучний інтелект. Блокчейн. Хмарні обчислення. Великі дані.
Виконання бухгалтерських завдань	Автоматизація рутинних, повторюваних і структурованих завдань (наприклад, виставлення рахунків, нарахування заробітної плати). Нерутинні та неструктуровані завдання вимагають людського мислення та додаткових навичок та знань (наприклад, інтерпретація та аналіз фінансової інформації).
Освіта і навчання	Зміни та модифікації університетських програм. Критичне мислення. Вирішення проблем. Навички щодо використання штучного інтелекту. Бухгалтерська техніка. Міжособистісна взаємодія та спілкування.

Як зазначає Шишкова Н. консолідація функції ІТ з основними вимогами розвитку термінологічної та змістовно-практичної основи бухгалтерського обліку здатна забезпечити інформаційну модернізацію сучасних економічних процесів [4].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Процеси цифровізації спричиняють безпрецедентні зміни в економіці, обліку та фінансах, способах взаємодії держави і громадян, а також способах виробництва, обміну, інтерпретації та використання знань та інформації; вони також використовуються для підтримки процесів прийняття рішень.

Використання сучасних цифрових інструментів в обліку та їх інтеграція в інформаційну систему підприємства – потреба часу, в якій ми живемо. Хмарні технології, блокчейн, великі дані та Інтернет речей спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та перетворення бухгалтерського обліку в мистецтво, яке сприяє досягненню поставлених цілей. Разом з тим, важливим аспектом цифровізації бухгалтерського обліку є врахування потенційних ризиків, які пов'язані з цими процесами та робота над їх мінімізацією.

Організація бухгалтерського обліку з використанням цифрових інструментів сприяє створенню організаційних моделей, які спрямовані на створення вартості та задоволення потреб вищого стратегічного керівництва, керівників середнього рівня та оперативного персоналу. У той же час не слід плутати формування такої системи з комп'ютерною системою, яка є лише її матеріальною складовою, тобто сукупністю апаратних і програмних засобів, необхідних для збору та переробки інформації.

Список використаних джерел

1. Мазіна О., Олійник В. Цифровізація як найважливіший інструмент розвитку системи обліку та звітності. Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15916561676404.pdf>.
2. Соколенко Л. Розвиток процесів цифровізації як передумова трансформації організаційно-методологічних засад бухгалтерського обліку. Економіка, управління та адміністрування. 2019. № 4 (90). С. 167-175.
3. Хорунжак Н., Лукановська І. Облік в умовах цифрової економіки: проблеми і перспективи. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 45. С. 175-179.
4. Шишкова Н. Перспективи it-модернізації бухгалтерського обліку: актуалізація теорії і практики. Економічний вісник. 2019. №3. С. 146-159.
5. Ace cloud hosting. Cloud Computing: Paving Its Way Into Accounting Industry in 2020. 2018, June 20.
6. Ashton K. That “Internet of Things” Thing: In the Real World Things Matter More than Ideas. RFID Journal. 2009. Режим доступу: <http://www.rfidjournal.com/articles/view?4986>
7. Cao H., Zhu Z. Research on Future Accounting Information System in the Internet of Things Era. IEEE International Conference on Computer Science and Automation Engineering. 2012. p. 741-744.
8. Chandi N. Council Post: The Internet of Things for Accountants. Forbes. 2017, May 17.
9. Christauskas C., Miseviciene R. Cloud - Computing Based Accounting for Small to Medium Sized Business. Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics, 2012, 23(1), 14-21.
10. Defelice A. Cloud Computing: What Accountants Need to Know. Journal of Accountancy. 2010, October 1.
11. Dilla W., Janvrin D., Raschke R., Interactive data visualization: New directions for accounting information system research. Journal of Information Systems, 24 (2), 1-37. 2010.
12. Golpayegani F., Clarke S. Co-Ride: Collaborative Preference-Based Taxi-Sharing and Taxi-Dispatch. 2018 IEEE 30th International Conference on Tools with Artificial Intelligence (ICTAI). 2018.
13. Griffin P., Wright A. Commentaries on Big Data`s importance for accounting and auditing. Accounting Horizons. 2015. 29 (2), 377-379.
14. Gulin D., Hladika M., Valenta I. Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession. Entrenova, 12-14 September 2019. Rovini. p. 428-437.
15. ISACA. Internet of Things: Risk and Value Considerations. Information Systems Audit and Control Association. 2015.
16. Lee I., Lee K. The Internet of Things: Applications, investment, and challenges for enterprises. Business Horizons, 58 (4), p. 431-440. 2015.
17. Manning A. Top 4 Limitations of Data Visualization Tools. 2015, June 11.
18. Mishra D., Gunasekaran A., Childe S., Papadopoulos T., Dubey R., Wamba S. Vision, application, and future challenges of Internet of Things. Industrial Management & Data Systems, 116 (7), 1331-1355.
19. Newman D. 6 ways IoT will improve accounting. Technology & Innovation. 2018, June 5.
20. O’Leary D. Big Data, The “Internet of Things” and The Internet of Signs. Intelligent System in Accounting, Finance and Management, 20 (1). 53-65.
21. Rezaee Z., Wang J. Big Data, Big Impact an Accounting. Hkicpa.org, October 2017. p. 42-45.
22. Robert Half International. Annual Report 2017.
23. Saarikko T., Westergren U., Blomquist T. The Internet of Things: Are you ready for what`s coming? Business Horizons. 60 (5), p. 667-676. 2017. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.05.010>
24. Southern Cross University. Accounting in a Digital World. SCU Online. 2015, September 16.
25. Spence R. Information Visualization: Design for Interaction. Harlow England: PrenticeHall. 2007.
26. Syed A., Gillera K., Venugopal C. The Future Revolution on Big Data. International Journal of Advanced Research in Computer and Communication Engineering. 2013, 2 (6), p. 2446-2451.
27. Warren Jr. J., Moffit K., Byrnes P. How Big Data will Change Accounting. Accounting Horizons, 29 (2), 397-407. 2015. <https://doi.org/10.2308/acch-51069>.

References

1. Mazina O., Oliňnyk V. Cyfrovizacija jak naŷvazhlyvišyň instrument rozvytku systemy obliku ta zvitnosti. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/15916561676404.pdf>.
2. Sokolenko L. (2019) Rozvytok procesiv cyfrovizacii jak peredumova transformacii orghanizacijno-metodologichnykh zasad bukhghaltersjkoĝo obliku. *Ekonomika, upravlinnja ta administruvannja*. No 4 (90). S. 167-175.
3. Khorunzhak N., Lukanovsjka I. (2019) Oblik v umovakh cyfrovoi ekonomiky: problemy i perspektyvy. *Prychornomorsjki ekonomichni studii*. Vyp. 45. S. 175-179.
4. Shyshkova N. (2019) Perspektyvy it-modernizacii bukhghaltersjkoĝo obliku: aktualizacija teorii i praktyky. *Ekonomichnyj visnyk*. No3. S. 146-159.
5. Ace cloud hosting. (2018) Cloud Computing: Paving Its Way Into Accounting Industry in 2020. June 20.
6. Ashton K. (2009) That “Internet of Things” Thing: In the Real World Things Matter More than Ideas. *RFID Journal*. URL: <http://www.rfidjournal.com/articles/view?4986>
7. Cao H., Zhu Z. (2012) Research on Future Accounting Information System in the Internet of Things Era. *IEEE International Conference on Computer Science and Automation Engineering*. p. 741-744.
8. Chandi N. (2017) Council Post: The Internet of Things for Accountants. *Forbes*. May 17.
9. Christauskas C., Miseviciene R. (2012) Cloud - Computing Based Accounting for Small to Medium Sized Business. *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics*. 23(1), 14-21.
10. Defelice A. (2010) Cloud Computing: What Accountants Need to Know. *Journal of Accountancy*. October 1.
11. Dilla W., Janvrin D., Raschke R., (2010) Interactive data visualization: New directions for accounting information system research. *Journal of Information Systems*, 24 (2), 1-37.
12. Golpayegani F., Clarke S. (2018) Co-Ride: Collaborative Preference-Based Taxi-Sharing and Taxi-Dispatch. 2018 IEEE 30th International Conference on Tools with Artificial Intelligence (ICTAI).
13. Griffin P., Wright A. (2015) Commentaries on Big Data`s importance for accounting and auditing. *Accounting Horizons*. 29 (2), 377-379.
14. Gulin D., Hladika M., Valenta I. (2019) Digitalization and the Challenges for the Accounting Profession. *Entrenova*, 12-14 September Rovini. p. 428-437.
15. ISACA. (2015) Internet of Things: Risk and Value Considerations. *Information Systems Audit and Control Association*.
16. Lee I., Lee K. (2015) The Internet of Things: Applications, investment, and challenges for enterprises. *Business Horizons*, 58 (4), p. 431-440.
17. Manning A. (2015) Top 4 Limitations of Data Visualization Tools. June 11.
18. Mishra D., Gunasekaran A., Childe S., Papadopoulos T., Dubey R., Wamba S. Vision, application, and future challenges of Internet of Things. *Industrial Management & Data Systems*, 116 (7), 1331-1355.
19. Newman D. (2018) 6 ways IoT will improve accounting. *Technology & Innovation*. June 5.
20. O`Leary D. Big Data, The “Internet of Things” and The Internet of Signs. *Intelligent System in Accounting, Finance and Management*, 20 (1). 53-65.
21. Rezaee Z., Wang J. (2017) Big Data, *Big Impact an Accounting*. *Hkicpa.org*, October p. 42-45.
22. Robert Half International. Annual Report 2017.
23. Saarikko T., Westergren U., Blomquist T. (2017) The Internet of Things: Are you ready for what`s coming? *Business Horizons*. 60 (5), p. 667-676. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.05.010>
24. Southern Cross University. Accounting in a Digital World. SCU Online. 2015, September 16.
25. Spence R. (2007) Information Visualization: Design for Interaction. Harlow England: PrenticeHall.
26. Syed A., Gillera K., Venugopal C. (2013) The Future Revolution on Big Data. *International Journal of Advanced Research in Computer and Communication Engineering*. 2 (6), p. 2446-2451.
27. Warren Jr. J., Moffit K., Byrnes P. (2015) How Big Data will Change Accounting. *Accounting Horizons*, 29 (2), 397-407. <https://doi.org/10.2308/acch-51069>.

УДК 330
А19

Acta Academiae Beregsasiensis. Economics : наук. журн. Вип. 1 (2022) / редкол. : Р. Бачо, Н. Пойда-Носик, В. Макарович [та ін.] ; Закарпат. угор. ін-т ім. Ф. Ракоці ІІ. – Берегове : ЗУІ, 2022. – 336 с. – Текст укр., англ., угор.

ISSN 2786-6734 (Print)
ISSN 2786-6742 (Online)

Науковий журнал „Acta Academiae Beregsasiensis. Economics” розрахований на науковців, докторантів, аспірантів, практиків та широкого кола читачів, які цікавляться проблематикою в галузі економічних наук.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій покладається на авторів. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії.

Відповідальний за випуск:
Роберт БАЧО

Технічний редактор:
Вікторія МАКАРОВИЧ

Коректура англomовного тексту
Ніна ПОЙДА-НОСИК

Обкладинка:
Габор ПОТОКІ

УДК:
Бібліотечно-інформаційний центр «Опацої Черє Янош» при ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ №25089-15029Р від 08.11.2021 р.

Друк наукового журналу здійснено за підтримки уряду Угорщини

Засновник наукового журналу:
Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ.
Адреса: 90202 м. Берегове, пл. Кошута, буд.6.
Офіційний сайт наукового журналу:
<https://aab-economics.kmf.uz.ua/aabe>

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua) Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 7637 від 19 липня 2022 року.

Надруковано: ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88000. Електронна пошта: print@rik.com.ua) Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року

Підписано до друку 20.02.2023.
Шрифт «Times New Roman».
Папір офсетний, щільністю 80 г/м².
Друк цифровий. Ум. друк. арк. 27,46.
Формат 70x100/16. Замовл. №456.
Тираж 50.